

Lausunto 07.02.2018

Asia: LVM/2394/03/2017

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi Liikenneviraston liikenteenohjaus- ja hallintapalveluiden muuttamisesta osakeyhtiöksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Turvallisen merenkulun varmistaminen ja onnettomuuksien ennaltaehkäisy Suomen matalissa ja karikkoisissa vesissä ja vaikeissa talviolosuhteissa on tärkeää. Organisaatiouudistuksen tulee lähtökohtaisesti parantaa merellistä turvallisuusympäristöä ja vahvistaa eri toimijoiden yhteistyötä. Luotsiliitto korostaa METO-viranomaisten tiiviin yhteistyön ja meritilannekuvan vaihdon jatkumisen tärkeyttä tulevaisuudessakin. Viranomaisten lisäksi METO-kumppaneiksi olisi syytä lisätä erityistehtäväyhtiöt, jotka toimivat merenkulun turvallisuuden parissa. Tiedonkulku merialueen alusliikenteen ajantasaisesta tilannekuvasta on eri toimijoiden välillä välttämätöntä.

Reaaliaikaisen tilannekuvan sekä tiedonkulun varmistaminen eri organisaatioiden välillä on ensiarvoista. Tulevaisuudessa digitalisaation ja automaation lisääntyessä tiivis tiedonkulku luotsauspalveluita tuottavan Finnpiilot Pilotage Oy:n kanssa on ensiarvoisen tärkeää. Esimerkiksi etäluotsauksessa VTS:n tilannekuva ja infrastruktuuri tulee olla korvauksetta luotsausyhtiön käytössä.

Alusliikennepalvelulain meritilannekuvan tuottamista koskevaan 16 a §:ään tulee lisätä jo pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa esiin tuotu kohta, että meritilannekuvaa tuotetaan maksutta. Luotsiliitto esittää, että pykälää muutetaan muotoon: *Liikenneviraston tulee tuottaa korvauksetta ajantasaista meriliikenteen tilannekuvaa alusliikennepalvelujen tarjoajan avustamana puolustus- ja turvallisuusviranomaisille sekä valtion erityistehtäväyhtiöille.*

Alusten suojapaikkaan vastaanottamista koskeviin alusliikennepalvelulain 20 b ja c §:iin tulisi VTS-palveluntarjoajan lisäksi sekä yhteistyöosapuoleksi kirjata luotsausyhtiö Finnpiilot Pilotage Oy.

Luotsiliitto kiinnittää huomiota siihen, että hallituksen esitysluonnoksen mukaan perustettava liikenteenohjausyhtiö voisi tuottaa liikenteenohjauspalvelujen lisäksi muita palveluja markkinaehtoisesti. Yhtiön tavoitteena ei kuitenkaan olisi kilpailla yksityisten toimijoiden kanssa. Tavoitteet näyttäisivät toisiinsa nähden ristiriitaisilta. Esitettyä uutta erityistehtäväyhtiötä yhtiömuodoltaan vastaavan Finnpiilot Pilotage Oy:n oikeus tarjota palveluja on tarkkarajaisesti määriteltä luotsauslaissa (940/2003). Perustettavan liikenteenohjausyhtiön lakisäätteiset velvoitteet ja muu toiminta on rajattava tarkoin ja täsmennettävä yhtäläillä kuin luotsauslaissa säädetään erityistehtäväyhtiö Finnpiilot Pilotagesta.

Esitysluonnoksen mukaan perustettava erityistehtäväyhtiö seuraa luotsaustoimintaa ja ilmoittaa välittömästi Liikenteen turvallisuusvirastolle havaitsemistaan poikkeamista, jotka koskevat luotsinkäyttövelvollisuuden noudattamista, luotsin ohjauskirjan, linjaluotsinkirjan ja erivapauden käyttöä sekä luotsauspalvelujen tarjoamista. Luotsiliitto pitää tärkeänä, että luotsaukseen liittyvää lainmukaisuutta ja laatua seurataan. Esitysluonnoksen toteutuessa erityistehtäväyhtiö valvoo toisen erityistehtäväyhtiön toimintaa ja raportoi poikkeamista viranomaiselle. Luotsiliitto ei pidä hyvänä ja asiallisena tätä rakennetta ja esittää tähän muutosta.

Antti Rautava, Luotsiliitto ry